

CRISTIAN
FULAȘ

Fâșii de rușine

roman

POLIROM
2024

Toby mă conduce apoi prin camerele importante ale centrului, clubul și sala de mese. Îmi povestește că locul în care suntem este o fostă casă parohială a Bisericii Evanghelice Luterane. A fost părăsită în anii '70, atunci când majoritatea sașilor din zonă au fost repatriați în Germania. După revoluție, doctorul a concesionat-o pe 20 de ani, cu angajamentul de a repara și moderniza și de a întreține, după posibilități, biserica medievală din curte. Au fost vremuri grele și interesante atunci, doctorul și soția lui lucrând efectiv ca voluntari și adunând dependenți de pe străzi pe care îi cazau în casă; treptat, cu ajutor de la comunitatea săsească din Germania și de la diverse organizații internaționale, au renovat casa și au pus bazele clinicii de azi. Au muncit mult și aproape fără pauză, dar rezultatele sunt uimitoare. Azi 20 de oameni pot beneficia de un relativ confort și totul merge bine. Clubul nu îmi spune nimic, e o fostă sufragerie cu scaune de jur împrejur, o masă de televizor și o pianină. Aici, îmi spune Toby, se desfășoară ședințele zilnice de terapie de grup. Nu știu decât din auzite despre ce e vorba, dar sunt sigur că voi afla mai multe. Sala de mese este situată la subsol, ferestrele ei dau în curtea din față. E fosta cramă a parohiei, convertită acum în scopuri mai practice. Îmi mai arată curtea din spate a casei, o livadă enormă străjuită de biserică și un gard care se întinde la vreo 200 de metri de casă. Acolo sunt bănci, mese și – în sfârșit! – doi pacienți care joacă table atât de concentrați, încât nici măcar nu ne răspund la salut.

Gazda mea îmi spune că îmi va arăta și biserica, dar nu acum.

Revenim în biroul doctorului. Acesta îmi întinde câteva hârtii care trebuie semnate și îmi urează bun venit, apoi spune brusc:

— Ia loc puțin, te rog. Am să îți explic eu regulamentul nostru, sunt sigur că Toby nu a făcut asta. În primele două săptămâni te-aș ruga să nu părăsești sub niciun motiv clinica, dacă ai nevoie de ceva se va ocupa șeful de casă sau un alt coleg. Programul este tipărit la parter, dar ți-l pot spune și eu.

— Mulțumesc, am să citesc.

— OK. Ședințele afișate acolo sunt obligatorii. La fel și ergoterapia.

— Ergo-cum?

— Ergoterapia. Într-un fel de traducere, terapie ocupațională. Fiecare dintre pacienți își asumă ceva de făcut, ceva util pentru casă. La început a fost o glumă cazonă, dar în timp s-a încetățenit, și aceste îndatoriri ale pacienților se numesc sectoare. E vorba strict de întreținerea casei, și aceste mici îndatoriri, îți spun sincer, ne ajută să mai scădem prețul internării. Noi facem toate eforturile pentru a menține un preț scăzut, probabil ai înțeles deja asta.

— Oarecum.

— Așaaaa. În afară de sectoare, vei fi pe lista unui terapeut cu care vei face ședințe individuale. Te-aș ruga să nu lipsești de la ele, vei afla în timp că sunt destul de utile.

— Am fost și la spital la câteva ședințe din astea, nu am învățat nimic din ele.

— E cu totul altceva aici, vei vedea. Acestea sunt cele câteva reguli pe care te-aș ruga să le respecti. Bun venit la noi!

— Mulțumesc.

Schimbă câteva amabilități cu domnul Popescu, par prieteni de-o viață și asta e suspect. Coborâm la mașină, îmi iau cele câteva lucruri, le ducem împreună la ușa camerei și le lăsăm acolo, pentru a nu-l trezi pe coleg. Apoi ieșim în curte. Îmi întinde încurcat un teanc de bancnote, fără să le numere, îngaimă ceva despre mici nevoi, se fâstâcește și mai tare. Îmi spune că a lăsat niște bani de cheltuială și în biroul doctorului, pot să îi folosesc cum vreau și pot să sun să mai trimită. Apoi, emoționat și încurcat de situație, se urcă în mașină și pleacă.

Rămân singur pe o bancă din lemn în veranda casei. Senzația asta că nu înțeleg mai nimic nu mă părăsește deloc. De acord, am venit într-o lume cu totul necunoscută și trebuie să încep să înțeleg cum să trăiesc altfel. Pare simplu, dar în realitate nu am nicio idee cum se face asta. Oare cum sunt oamenii de aici? Și, lucrul cel mai important, cât va dura asta?

Mă ridic și plec spre cameră, e timpul să mă instalez. Urc scările, scârțâitul mi se pare prietenos – ca acasă. Intru tiptil în cameră și mă așez pe unul dintre scaune. Colegul, un tip masiv și chel, se ridică pe o parte și spune:

— Salut. Eu sunt Claudiu. Bine ai venit, mi-a zis Toby ce și cum. Te ajut cu ceva?

— Salut. Cu nimic, doar să așez lucrurile astea cumva.

— Sunt aici de vreo trei luni, am mai fost și înainte. Dacă ai ceva întrebări, să spui.

— Cum e?

— Cum să fie? Bine. Stau treaz, acasă nu îmi iese deloc. În rest, ai să vezi că te obișnuiești repede. Se ridică, își aprinde o țigară din pachetul de pe masă, apoi continuă. Oficial, fumatul în camere nu e permis. Se lasă cu pedepse dacă suntem prinși – sectoare mai grele, nu ne mai dau învoiri –, dar merită. Tu fumează, la început nu se leagă de tine.

— Aham. Cum e cu terapia aia?

— E mai mult terapie de grup. Ședința de la unșpe. O să vezi.

— Și merge? Țștia care vin se lasă?

— Unii da, unii nu. O să vezi.

Fumăm clandestin, el face o cafea cu un termoplönjor – așa era și la spital; se pare că orice bețiv în recuperare trebuie să aibă termoplönjor, e un fel de insignă. Cafeaua e bună și mă mai dezmoțtește. Claudiu îmi povestește o parte din viața lui. A fost sportiv, luptător. A avut trei neveste, are un copil cu una dintre ele. Acum nu are prietenă și asta îl supără. Bea de când se știe și încearcă să se lase de cinci ani de zile. Cel mai mult a reușit să se abțină un an și jumătate, apoi a luat-o de la capăt. E ca dracu', cum zice el.

Ne întrerupe un sunet de clopoțel – sună vreo douăzeci de secunde, se oprește, apoi începe din nou.

— Hai să vezi gașca, spune Claudiu.

Intrăm în club. Pe scaunele așezate în cerc sunt toți pacienții: un grup pestriț, de la minori până la oameni de vârstă a treia. Cu toții poartă treninguri și papuci sau adidași, cu o excepție: un domn în vârstă, grizonant,

cu cravată și un caiet de tip studentesc și un pix argintiu, frumos, în mână. Toată lumea pălăvrăgește, e o atmosferă destinsă cu care nu sunt obișnuit. Claudiu mă prezintă tuturor, apoi îmi găsesc un loc și mă așez.

Se deschide ușa și își face apariția un tip înalt, chel și cu burtă, atât de spelb, încât ochii injectați par să ia foc. Are un braț vizibil mai subțire decât celălalt, mă întreb de ce. Se așază pe scaunul din dreptul televizorului, ne privește lung, ne mai privește o dată, apoi întreabă sec:

— Ceva probleme, domnilor?

Murmure, priviri în toate direcțiile, unele priviri nu se dezlipesc de mochetă, apoi domnul cu cravată spune:

— Avem un nou coleg. A venit azi.

— Și eu care credeam că e de o săptămână pe aici, i-o taie scurt lunganul. Salut. Eu sunt Trică. Sunt ergoterapeut aici, dar am fost și pacient. Dacă dorești să te prezinți, te rog să o faci.

— Nu prea știu ce să spun.

— Spune-ne de ce ai venit aici și, nu știu, orice vrei tu.

— Am venit pentru că am probleme cu băutura și cu drogurile. Nu știu exact de ce sunt aici, sper că o să aflu. Altceva nu știu ce să mai zic.

— Dacă nu vrei să spui nimic, nu spui. Nu suntem obligați să vorbim aici.

— Doamnă Trică, spune domnul grizonant, i-am ales un sector nou-venitului.

— Tu i-ai ales sector, dar deocamdată noi îl lăsăm în pace, i-o taie scurt terapeutul.

Săptămâna viitoare, bine? Nu se dărâmă casa chiar acum fără ajutorul lui.

— Bine, dar colegii ceilalți...

— Colegii, da! Privește luminos în jur. Vrea cineva neapărat să îl punem pe omul ăsta să facă ceva de mâine?

Toată lumea neagă pe diverse tonuri, deci scap pentru moment. Domnul Trică declară ședința închisă și programul „de voie“, e prea cald afară pentru a munci și mai vedem, zice el. Propune un campionat de table, în schimb, cu miza un leu de jucător. Banii vor fi folosiți la comun pentru cafea și sucuri, nu e vorba de un joc pe bani aici.

Mă înscriu pe listă, e bine să ai o ocupație. Joc cu un noroc chior, mă împrietenesc brusc cu câțiva pacienți. Se pare că talentul la table te face popular în clinică, e bine de știut. Claudiu pierde scurt din prima, ajung în semifinală și câștig la limită, pierd finala la limită. Se pare că mi-am găsit ocupație, toți cei învinși își vor revanșa. Dacă nu pe loc, atunci mâine sau oricând am chef.

Joc table până seara târziu, câștig și pierd, se pare că ăsta e felul cel mai potrivit de a-ți face intrarea într-o clinică din asta. Îi cunosc acum pe toți pacienții. Descopăr un lucru ciudat: toată lumea e gata, din prima secundă, să-și povestească viața. Toți, după câteva întrebări de complezență aproape, se lansează în povestirea propriei vieți. E un nivel al comunicării greu de înțeles; am întâlnit fenomenul și în spital, dar aici totul e amplificat. Un om pe care îl cunoști de cinci minute îți povestește, preocupat, problemele din căsnicia lui, un adolescent se plânge că mama nu